

Devrim ve İsyân

Anonim

2016

Genel olarak Marxist gelenek, devlet aygıtını kapitalin etkilediği üretim karşısı bir fail olarak işlev gören baskıcı bir oluşum olarak değerlendirir. Devlet denilen bu baskı aygıtının ortadan kalkması içinde, proletarya tarafından gerçekleştirilecek bir devrimi kaçınılmaz görür. Çünkü devrim, kapitalist bir ekonominin özünde var olan çelişkilerin zorunlu sonucu olarak ortaya çıkacaktır. Daha doğrusu devlet denilen baskı aygıtını ortadan kaldırmaya yönelik faaliyetler, ampirik koşullar gerçekleştiği zaman ortaya çıkmaları muhtemel olan şeyler değil, kesinlikle zuhur etmek zorunda olan değişimlerdir (Cevizci 2009a:857). Oysa Stirner açısından bakıldığında devlet aygıtının imgesinde oluşturulmuş ve açıkça devlet aygıtının kontrolünü ele geçirmeye yönelik amaç taşıyan her türlü eylem, benzer şekilde baskıcı bir niteliğe sahiptir. Bunun içindir ki, her türlü devrim hareketi kitleleri bir politik taraf halinde bir araya topladığında etkisiz bir hale gelecektir. Çünkü bu kitlesel hareket, direnç gösterilmesi gereken erk sisteminin bir parçası (Goodchild 2005:196) veya onun devamı olmak zorundadır.

Çağdaş ve yapısalcı düşünüşe paralel şekilde Stirner açısından da devrim, aynen devlet gibi ve tüm önceki toplumsal ve ahlaksal sistemler gibi, kolektif bir bilinç ve bu bilinç için bireyden feragat etmesi gerektiğine seslenir. Stirner devrimi, Üst-anlatıların bir diğer çeşitlemesi olarak görür. Her hangi bir fail ya da organa itaat, şu veya bu adına ortaya atılan ahlak kurallarının kutsiyetine duyulan bir inanışta farklı değildir. İtaat bekleyen her söylem, isterse içerisinde yıkıcılık barındırsın, bireyin biricikliğini, kendiliğini ve tekilliğini ortadan kaldırmaya yönelik yeni bir ‘amentü’den başka bir şey değildir. Bunun içindir ki, hem Marx’ın devrim düşüncesi hem Proudhon’un karşılıkçılığı, birey üzerindeki talepleri nedeniyle Stirnerci savaşında dinsel öğretiler olarak görülür ve eleştirilir (Thomas 2000:164-165). Birey üzerindeki her talebi bir tahakküm biçimi olarak görmede ‘her talep’ kaydı, nihai noktada talepsizliği değil, talebin biçimini değiştirir. Aslında devrimde bir kurulu sisteme karşı talebim değişmiş biçimlidir. Düşünür bunun farkındadır, kıyasıya eleştirir. Fakat talepsizlik bir boşluk değilse, adı konulmamış talebin yönü ne olacaktır, sorusu askıda kalmaktadır.

Devrim otoritenin yerini ve biçimini değiştirir ancak otoritenin kendisine hiçbir bir şey yapmaz ve yapamazda Stirner’e göre. Çünkü devrim ya liberal devletin yerine işçi devletini getirir veya getirmeyi hedefler ya da Tanrı’nın yerine insanı koyar (Newman 1996a:118) ve ona tapar. Stirner’in diliyle ifade etmek gerekirse, yani devrim, tahakkümsüz, otoritesiz ve tapınmasız bir hedef tayin edemez. Mevcut tahakkümün ortadan kaldırılmasına yönelik olarak devrim, olan tahakkümün üzerine saldırır, tahakkümün kendine değil. Bu durumda mevcut bireysel iradeyi yok sayan egemen anlayış ortadan kalkacaktır ancak tahakküm veya irade üzerine beyanın ortadan kalkması söz konusu olmadığı gibi, liberalin tahakkümü gitmiş, işçi sınıfının tahakkümü gelmiş, Tanrı gitmiş, onun yerine insan gelmiş olacaktır. Oysa olması gereken bireysel iradeyi yok sayan, kendiliği engelleyen, fizyolojik bir varlık olan ego’nun oluş alanını daraltan söylemlerin yok olmasıdır, değişmesi değil. Bunun için sosyalistlerin, liberallerin, bir kısım anarşistlerin önerdiği devrim aracılığıyla tahakkümden arınmak mümkün değildir. Bize bunu sağlayacak olan isyandır.

Devrim ve isyanın eşanlamlı görülmemesi gerektiğini söyleyen Stirner, birincisinin siyasal bir hareket olup devlet ya da toplumun devrilmesini içerdiğini, ikincisinin bir fark ediş, uyanış anlamına geldiğini savunur. Devrim yeni düzenlemeleri amaç edinir; isyan ise artık düzenlemelere izin verilmemesi durumunu tanımlar. Devrimle kurulu düzen değişir; oysa isyanla kendilik ortaya çıkar ve varoluş gerçekleşir. İsyandır bir fark ediş ve bu fark edişin sonucu bütün diğer kurumlar bozulacak ve tükenecektir (Stirner 1995a:279-280). Yani isyan artık hiçbir şekilde düzene sokulmaya izin vermemenin adıdır. Bu bireysel isyanın yükselişin bir parçası olarak, insanlar devletin (bütün örgütlü kurumların) son tahlilde bir yanılısına olduğunu kendi başlarına keşfedeceklerdir (Thomas 2000:157).

Tüm yıkıcılık iddia ve taleplerine karşın, devrimci örgütlenme, her şeyden önce bir örgütlenme biçimidir. Karşı durulması ve yok edilmesi gereken ise zaten örgütlenmenin her türlüşüdür çünkü her düzen bir tahakkümün ifadesi olmaya mecburdur. Örgütlü bir düzenin tahakküm biçimlerini ürettiği ve en azından buna açık olduğu, her devrimin ise birey üzerindeki talebi değiştirdiği görüşü bir yere kadar sürdürülebilir bir yaklaşımdır. İsyanın duyarlılık, fark ediş olarak bireyin kendine dönük yüzü elbette ki önemlidir. Fakat her fark edişin eyleme dönüşen biçiminin muhtaç olduğu kelimeler ve araçlar ortada

bir yerde duran şeyler değildir. Fark ediş i sunan her söz, farklı ilişkiler ağını devreye sokar ve kendiliğ i sınırlar.

Posia

Anonim
Devrim ve İsyân
2016

<https://reznov.noblogs.org/devrim-ve-isyan/>

edu.wll.im